

PARLYS YR YMENNYDD - Y FFEITHIAU

Anhwylder gydol oes sy'n effeithio ar symudiad ac osgo yw parlys yr ymennydd.

Niwed i'r ymennydd yn ystod beichiogrwydd; adeg geni; neu o fewn y ddwy flynedd gyntaf ar ôl yr enedigaeth sy'n ei achosi.

Parlys yr ymennydd yw'r anabledd corfforol mwyaf cyffredin yn ystod plentynodod

Mae gan **17 miliwn** o bobl ledled y byd barlys yr ymennydd

Mae gan tua **30,000** o blant yn y DU barlys yr ymennydd

Yng Nghymru, mae tua **1,800** o blant yn byw gyda pharlys yr ymennydd

Amcangyfrifir y bydd gan **1 o bob 400** o blant sy'n cael eu geni yng Nghymru barlys yr ymennydd, sef tua 70 o fabanod bob blwyddyn

Gall effeithio ar weithgareddau bob dydd fel:

Mathau o barlys yr ymennydd

Sbastig

Y math mwyaf cyffredin. Mae'r cyhyrau yn ymddangos yn stiff ac yn dynn.

Camsymudol

Caiff ei nodweddu gan symudiadau anwirfoddol.

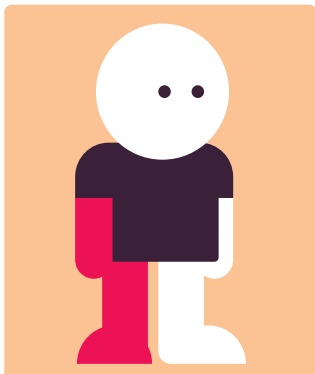
Afreolus

Caiff ei nodweddu gan symudiadau sigledig. Mae'n effeithio ar gydbwysedd.

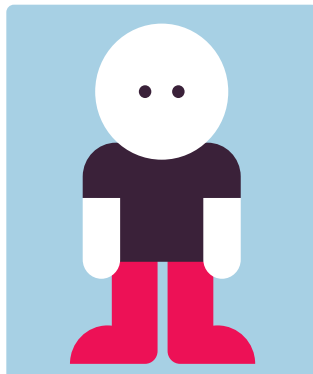
Mathau cymysg

gall niwed i fwy nag un ardal arwain at symptomau cymysg.

Rhannau o'r corff y mae'n effeithio arnynt:

Unochrog/Hemiplegia
mae'n effeithio ar un ochr o'r corff

Dwyochrog/Diplegia
mae'n effeithio ar y corff i gyd, y breichiau a rhan uchaf y corff i raddau llai

Dwyochrog / Cwadruplegia
mae'n effeithio ar y corff i gyd gan gynnwys, o bosibl, gyhyrau'r wyneb a'r geg

Namau cysylltiedig:

Mae 1 o bob 3 yn methu cerdded	Mae 1 o bob 4 yn methu siarad	Mae gan 1 o bob 4 epilepsi	Mae gan 1 o bob 4 anhwylder ymddygiad	Mae gan 1 o bob 5 anhwylder cysgu	Mae 1 o bob 5 yn ei chael hi'n anodd rheoli peor	Mae 1 o bob 10 nam difrifol ar ei olwg
--------------------------------	-------------------------------	----------------------------	---------------------------------------	-----------------------------------	--	--

Does dim ffordd o wella parlys yr ymennydd, ond gall yr ymennydd addasu a gall therapi ddylanwadu ar y ffordd y mae'r ymennydd yn datblygu.

Yn **Cerebral Palsy Cymru**, rydym yn gweithio gyda phob teulu a phlentyn i'w galluogi i gyrraedd eu llawn botensial.

Dewch i'n gweld yn 1 Y Cwrt | 73 Rhodfa Tŷ Glas | Llanishen | Caerdydd | CF14 5DX
Cysylltwch 029 2052 2600 | info@cerebralpalsycymru.org
Dysgwch fwy cerebralpalsycymru.org

RYDYM YN DATHLU DIWRNOD PARLYS YR YMENNYDD Y BYD AR 6 HYDREF

MIS MAWRTH YW MIS YMWYBYDDIAETH PARLYS YR YMENNYDD